

Louhunahkajakälä

Nordlig filtlav
Peltigera elisabethae

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Louhunahkajakälä on ruusukkeina kasvava lehtijäkälä, jonka kasvustojen halkaisija on enintään 15 cm. Jäkälän harmaa–ruskehtava yläpinta on sileä, kiiltävä ja huopakarvaton. Alapinta on reunoilta vaalea, keskeltä tumma, suoneton ja valkotäpläinen. Paksut, lyhyet, tylppäpäiset juurtumahapset esiintyvät kehinä. Liuskat ovat paksuhkoja, 5 cm pitkiä ja 0,5–2 cm leveitä, niiden reunoilla ja yläpinnalla esiintyy pikkuliuksia tai skitsidioita eli kasvullisia leviäimiä. Kotelomaljat ovat epätavallisia, ne ovat nappimaisen laakeita ja päältä tasaisia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Louhunahkajakälä kasvaa kalkkikallioiden sammalikoissa varsinkin järvien rannoilla. Jäkälää esiintyy harvinaisena Lounais-Suomen kalkkialueilla, mutta muutamia erillisiä kasvupaikkoja on myös Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Louhunahkajakälää uhkaavat rakentaminen, kalkkikallioiden louhinta, kuluminen sekä kemialliset haittavaikutukset. Vain viidennes louhunahkajakälän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan louhunahkajakälän kasvupaikalla kalliota jätetään louhimatta. Kalkkikallioiden vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Stenroos, S., Ahti, T., Lohtander, K. & Myllys, L. (toim.) 2011: Suomen jäkäläopas. — Norrlinia 21: 1–534.

Kuva: Juha Pykälä